

Nr 121.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1935 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag till byggnadsarbeten, avseende ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

1:o) **Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.** I den till riksdagen avlåtna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936 har Kungl. Maj:t under utgifter för kapitalökning (bilaga 5, punkt 1, sid. 1—3 av det propositionen bilagda utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att till Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

För om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum, vitterhetsakademien och andra under nämnda akademi ställda statssamlingar å f. d. positionsartilleriregementets kasernområde i Stockholm beviljade 1931 års riksdag — i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 131 — ett belopp av 3,850,000 kronor samt anvisade därav för budgetåret 1931/1932 såsom extra reservationsanslag 150,000 kronor. För samma ändamål anvisade 1933 års riksdag ett reservationsanslag av 400,000 kronor och 1934 års riksdag ett reservationsanslag av 530,000 kronor.

Av det av 1931 års riksdag beviljade beloppet återstår sålunda att anvisa (3,850,000 — 150,000 — 400,000 — 530,000) 2,770,000 kronor.

I skrivelse den 13 augusti 1934 har byggnadsstyrelsen beräknat, att sistnämnda ännu icke anvisade byggnadsmedel skulle fördelas på nästföljande tre budgetår på följande sätt:

för budgetåret 1935/1936	kronor	1,100,000
»	»	1936/1937 » 1,100,000
»	»	1937/1938 » 570,000.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet

Utskottet.

att riksdagen må till *Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 1,000,000 kronor.

2:o) Uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna m. m. vid universitetet i Uppsala. Kungl. Maj:t har (punkt 2, sid. 3—7) föreslagit riksdagen att

dels för Uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna m. m. vid universitetet i Uppsala för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 797,000 kronor,

dels ock godkänna av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 28 augusti 1933 framlagda ritningar till ett gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal i samband med omförmälda institutionsbyggnad.

Kungl. Maj:t föreslog i proposition nr 61 1933 års riksdag, bland annat, att bevilja ej mindre 1,400,000 kronor för uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala än även 147,000 kronor för uppförande och inredning i samband härmed av ett begravningskapell med tillhörande bårhus och svepningslokaler, allt i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten C. Westman år 1932 uppgjorda ritningar och kostnadsberäkningar.

I skrivelse den 21 juni 1933, nr 352, anmälde riksdagen, under åberopande av innehållet i särskilda utskottets utlåtande nr 10, vilket av riksdagen i nu ifrågavarande del godkännts, att riksdagen för ifrågavarande ändamål beviljat ett belopp av 1,400,000 kronor ävensom av detta belopp för budgetåret 1933/1934 anvisat ett reservationsanslag av 550,000 kronor. I berörda utlåtande anförde utskottet, bland annat, att utskottet vid granskning av förslaget rörande det nya gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal, som jämväl utskottet ansett erforderligt, funnit de beräknade kostnaderna väl höga, samt att utskottet funnit det böra tagas under förnyat övervägande, huruvida det skulle vara möjligt att nedbringa dessa kostnader utan att berättigade krav på såväl utrymme som arkitektonisk utformning behövde eftersättas. Den utredning i detta hänseende, som sålunda borde verkställas, syntes icke behöva fördröja byggnadsarbetenas utförande, enär kapellbyggnaden enligt arbetsplanen skulle komma till utförande först under det tredje byggnadsåret.

Sedan Kungl. Maj:t anbefallt byggnadsstyrelsen att, med iakttagande av vad särskilda utskottet därutinnan anført, uppgöra och till Kungl. Maj:t inkomma med nytt förslag rörande gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokaler, överlämnade styrelsen med skrivelse den 28 augusti 1933 nytt förslag till gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal. Styrelsen framhöll därvid, att förslaget omstuderats och att vissa lokaler i byggnaden befunnits hava kunnat minskas, utan att berättigade krav på utrymme eftersatts. Byggnadens föreslagna arkitektoniska utformning syntes jämväl kunna godtagas. Kostnaden för denna

byggnad beräknades kunna sänkas från 147,000 kronor till 117,000 kronor, vilket belopp skulle erfordras under budgetåret 1935/1936.

I en av de akademiska myndigheterna i Uppsala och universitetskanslern tillstyrkt framställning den 19 oktober 1933 hemställde därefter byggnadsstyrelsen — med förmälan att arkitekten Cyrillus Johansson, åt vilken uppdragits att fullborda arkitekten Westmans ovannämnda förslag till institutionsbyggnad, framlagt ett från de av Kungl. Maj:t fastställda ritningarna i väsentliga avseenden avvikande förslag — att Kungl. Maj:t måtte fastställa det av arkitekten Johansson omarbetade förslaget att lända till efterrättelse vid byggnadsföretagets utförande i stället för det tidigare för riksdagen framlagda och av Kungl. Maj:t den 21 juli 1933 fastställda förslaget. Styrelsen anförde vidare, att enligt det omarbetade förslaget byggnaden icke vore avsedd att i framtiden hopbyggas med andra institutioner. Den hade härigenom kunnat givas en utformning, som medgivit en minskning av byggnadsvolymen med omkring 1,000 kubikmeter. Efter denna volymminskning kunde det med säkerhet förutses, att kostnaden skulle kunna hållas inom den angivna kostnadsramen, 1,400,000 kronor.

Med anledning av byggnadsstyrelsens ovannämnda framställningar föreslog Kungl. Maj:t i 1934 års statsverksproposition (Utgifter för kapitalökning: bil. 6, punkt 4) riksdagen att av det av 1933 års riksdag beviljade anslaget för uppförande av ifrågavarande institutionsbyggnad vid universitetet i Uppsala för budgetåret 1934/1935 anvisa ett reservationsanslag av 170,000 kronor samt medgiva, att byggnadsföretaget finge utföras i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet föreliggande ändrade, av arkitekten Cyrillus Johansson år 1933 uppgjorda ritningar.

I nämnda proposition anförde departementschefen beträffande byggnadsstyrelsens förslag till gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal, att detsamma torde böra förordas samt att kostnadsberäkningarna icke föranledde någon anmärkning från departementschefens sida. Medel för detta ändamål behövde dock icke äskas av 1934 års riksdag. Departementschefen framhöll vidare, att med frågan om fastställandet av ritningarna till gravkapell kunde anstå för att upptagas till slutlig prövning i samband med beviljande av det erforderliga statsanslaget.

I skrivelse den 9 mars 1934, nr 81, anmälde riksdagen, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts sålunda framlagda förslag. I skrivelsen anförde riksdagen beträffande institutionsbygget bland annat, att riksdagen med hänsyn till de förekomna omständigheterna ifrågasatte, huruvida hela det för byggnadsföretaget ursprungligen beräknade beloppet, 1,400,000 kronor, skulle behöva tagas i anspråk. Med prövningen av denna fråga syntes riksdagen lämpligen böra anstå till dess slutanslag för byggnadsföretaget äskades.

Genom beslut den 23 mars 1934 föreskrev härefter Kungl. Maj:t, att de i ärendet föreliggande, av arkitekten Cyrillus Johansson år 1933 upp-

gjorda ritningarna till nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala — däri dock ej inberäknade nya ritningar för gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal — skulle, med iakttagande i tillämpliga delar av vissa tidigare av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, lända till efterrättelse vid byggnadsföretagets utförande.

För institutionsbyggnaden har riksdagen sålunda hittills anvisat tillhoppa 720,000 kronor av det för byggnadens uppförande och inredning beviljade anslaget av 1,400,000 kronor.

I skrivelse den 23 augusti 1934 har nu byggnadsstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1935 års riksdag att dels av de för uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala beviljade medel för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 680,000 kronor, dels ock för uppförande av ett gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal i samband med omförmälda institutionsbyggnad för samma budgetår anvisa ett reservationsanslag av 117,000 kronor.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

»Enligt den uppgjorda planen för ifrågavarande institutionsbygge hava byggnadsarbetena igångsatts och kunna beräknas vara slutförda under budgetåret 1935/1936, då jämväl gravkapellet med tillhörande bårhus och svepningslokal bör komma till utförande. För byggnadsarbetenas slutförande erforderliga anslag torde sålunda böra anvisas för nästkommande budgetår.

Beträffande föreliggande ritningar och kostnadsberäkningar för gravkapellet med tillhörande byggnader erinrar jag, att jag redan föregående år funnit desamma icke föranleda någon erinran från min sida. I vad avser de slutliga kostnaderna för uppförande och inredning av institutionsbyggnaden har jag låtit undersöka, huruvida till följd av den ändrade planen för byggnaden någon kostnadsbesparing skulle kunna uppnås. Med hänsyn till de speciella förhållanden, till vilka hänsyn måste tagas vid uppförande av institutionsbyggnader av ifrågavarande slag, har det emellertid för närvarande icke visat sig möjligt att beräkna om så kan bliva förhållandet. Jag anser mig därför böra förorda, att hela det av byggnadsstyrelsen begärda anslaget till institutionsbyggnadens slutförande, 680,000 kronor, samt därutöver 117,000 kronor till gravkapellet, tillhoppa alltså 797,000 kronor, nu anvisas. Givetvis förutsätter jag därvid, att alla möjligheter till nedbringande av kostnaderna tillvaratagas.»

Utskottet.

Kungl. Maj:ts under här förevarande punkt framlagda förslag innebär, att riksdagen skulle dels för nästkommande budgetår anvisa återstoden av de för uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala beräknade medlen, (1,400,000 — 720,000) 680,000 kronor, ävensom de för ett gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokaler i samband med omförmälda institutionsbyggnad erforderliga medlen, 117,000

kronor, eller tillhopa 797,000 kronor, dels ock godkänna av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 28 augusti 1933 framlagda ritningar för berörda gravkapell m. m.

Det för själva institutionsbyggnadens fullbordande såsom erforderligt beräknade beloppet, 680,000 kronor, anser sig utskottet böra tillstyrka. I anslutning till 1934 års riksdags i dess skrivelse nr 81 gjorda uttalande vill utskottet emellertid framhålla önskvärdheten av att totalkostnaderna för institutionsbyggnaden om möjligt nedbringas under det ursprungligen beräknade beloppet, 1,400,000 kronor.

Den förnyade utredning, som av 1933 års riksdag begärdes rörande gravkapellet m. m., har resulterat i att kostnaderna härför beräknats kunna nedbringas från 147,000 kronor till 117,000 kronor. Ehuru utskottet icke kunnat undgå att finna jämväl sistnämnda belopp högt, har utskottet icke velat motsätta sig, att gravkapellet utföres enligt det sålunda framlagda förslaget, och tillstyrker utskottet fördenskull Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del. Härvid förutsätter emellertid utskottet, att vid byggnadens utförande största sparsamhet iakttages samt att de för ändamålet nu beräknade kostnaderna om möjligt ytterligare nedbringas.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för *Uppförande och inredning av nybyggnad för de patologiska och hygienisk-bakteriologiska institutionerna m. m. vid universitetet i Uppsala* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 797,000 kronor,

b) godkänna de av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 28 augusti 1933 framlagda ritningarna till ett gravkapell med tillhörande bårhus och svepningslokal i samband med omförmälda institutionsbyggnad.

3:o) **Uppförande av en byggnad för kemiska institutionen vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 7—11) föreslagit riksdagen att till Uppförande av en byggnad för kemiska institutionen vid universitetet i Lund för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

1933 års riksdag beviljade — i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under Utgifter för kapitalökning: bil. 4, punkt 7 framställda förslag — till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företedda ritningar och kostnadsförslag av en byggnad m. m. för kemiska institutionen vid universitetet i Lund ett belopp av 1,890,000 kronor samt anvisade härav för budgetåret 1933/1934 ett reservationsanslag av 600,000

kronor. Av nyssberörda belopp, 1,890,000 kronor, beräknades belöpa å de egentliga byggnadsarbetena 1,542,000 kronor, å fast inredning m. m. omkring 218,000 kronor samt å instrumental utrustning och inredning i övrigt omkring 130,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att de egentliga byggnadskostnaderna för byggnadsföretaget genom omarbetning av ritningarna nedbringats från 1,542,000 kronor med 122,000 kronor till 1,420,000 kronor. För uppförande av själva byggnaden skulle sålunda — förutom tidigare anvisade 600,000 kronor — erfordras ytterligare 820,000 kronor, vartill skulle komma kostnader för den fasta inredningen å 218,000 kronor. Slutligen skulle för den instrumentala utrustningen och inredningen i övrigt erfordras ett anslag, som numera, bland annat på grund av den svenska valutans fall, beräknats till omkring 250,000 kronor mot tidigare omkring 130,000 kronor.

Departementschefen har vid sin anmälan inför Kungl. Maj:t av förevarande fråga anfört, bland annat, att de ytterligare erforderliga anslagen för byggnadsarbetena och den fasta inredningen torde böra fördelas på vartdera av budgetåren 1935/1937 och uppföras bland Utgifter för kapitalökning under rubriken Statens allmänna fastighetsfond. Däremot syntes de till 250,000 kronor uppskattade kostnaderna för anskaffande av instrument, maskiner och apparater för den kemiska institutionen icke böra påföras fastighetsfonden utan utgå av andra medel. Då anslag för sistnämnda ändamål icke torde vara erforderligt för nästkommande budgetår, hade departementschefen saknat anledning att nu närmare ingå på sistnämnda fråga.

Utakottet.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att de för de egentliga byggnadsarbetena erforderliga medlen på grund av verkställd omarbetning av ritningarna beräknats kunna nedbringas från 1,542,000 kronor till 1,420,000 kronor eller med 122,000 kronor. De för fast inredning m. m. erforderliga kostnaderna beräknas fortfarande till omkring 218,000 kronor, under det att kostnaderna för instrumental utrustning och inredning i övrigt beräknats höjda från omkring 130,000 kronor till 250,000 kronor. För sistnämnda ändamål torde emellertid, enligt vad departementschefen meddelat, anslag icke vara erforderligt för nästkommande budgetår.

Utskottet har funnit sig böra tillstyrka anvisande för budgetåret 1935/1936 av det nu utav Kungl. Maj:t äskade beloppet, 500,000 kronor, och hemställer fördenskull,

att riksdagen må till *Uppförande av en byggnad för kemiska institutionen vid universitetet i Lund* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 500,000 kronor.

4:o) Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. Kungl. Maj:t har (punkt 4, sid. 11—17) föreslagit riksdagen att till Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,619,000 kronor, varav 500,000 kronor till enskilda vårdplatser å sjukhuset.

1931 års riksdag beslutade, bland annat, att uppförandet av det nya kliniska sjukhus, benämnt karolinska sjukhuset, varom 1930 års riksdag fattat beslut, skulle — med beaktande av vad riksdagen härutinnan anfört — i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten E. C. Westman år 1928 upprättade, sedermera överarbetade ritningar och kostnadsförslag i första byggnadsetappen omfatta vissa närmare angivna kliniker, polikliniker, inrättningar och institutioner samt beviljade tillika till ifrågavarande byggnadsarbeten i första etappen samt till bestridande av utgifter för uppgörande av detaljritningar, arbetsbeskrivningar m. m. ävensom till övriga i samband med dessa byggnadsarbeten stående administrationskostnader ett belopp av 11,626,984 kronor. Härav anvisade riksdagen för budgetåret 1931/1932 såsom extra reservationsanslag 750,000 kronor.

Till motsvarande ändamål anvisade riksdagen av det av 1931 års riksdag beviljade beloppet för budgetåret 1932/1933 500,000 kronor, för budgetåret 1933/1934 1,114,000 kronor samt för budgetåret 1934/1935 1,409,000 kronor.

Med skrivelse den 24 november 1934 hemställde karolinska sjukhusets byggnadskommitté, som handhar byggnadsföretaget, att Kungl. Maj:t ville föreslå riksdagen att *dels* av det för uppförande av karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. av 1931 års riksdag beviljade beloppet av 11,626,984 kronor för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,119,000 kronor, *dels ock* till enskilda vårdplatser å karolinska sjukhuset i Stockholm för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor, att täckas av lånemedel.

Beträffande sistberörda anslag till enskilda vårdplatser anförde byggnadskommittén bland annat följande:

I den av 1931 års riksdag godtagna finansieringsplanen för sjukhusbygget räknades med att kostnaderna för de i sjukhusets första utbyggnadsetapp ingående 106 enskilda vårdplatserna skulle bestridas av lånemedel, vilka skulle förräntas och amorteras genom inflytande vårdavgifter. I den för nämnda års riksdag framlagda tablan över erforderliga belopp under byggnadstiden, som uppskattades till 8 år, angavs, att genom lån skulle för de enskilda vårdplatserna under vart och ett av tredje till och med sjunde byggnadsåret anskaffas 350,000 kronor samt åttonde byggnadsåret 183,016 kronor eller tillhoppa 1,933,016 kronor, utgörande den beräknade totalkostnaden för nämnda platser. Sistnämnda kostnad hade kommittén i skrivelse den 14 november 1932 (1933 års statsverksproposition, Utgifter för kapitalökning, bil. 4, sid. 39) beräknat till 1,908,000 kronor.

Kommittén ville erinra, att på grund av det omfattande utredningsarbetet och andra mellankommande omständigheter, varöver kommittén icke rådde, medelsanvisningen till sjukhusbygget icke kommit att ske på det sätt, som angivits i nämnda tablå. Då emellertid nu igångsatts arbeten med uppförandet av sjukhusbyggnader, i vilka enskilda vårdplatser inginge, hade kommittén funnit lämpligt, att för budgetåret 1935/1936, under vilket det femte byggnadsåret infölle, anvisades ett lånemedelsanslag för de enskilda vårdplatserna. Det belopp, som för sådant ändamål erfordrades, hade kommittén beräknat till 500,000 kronor.

Det sålunda erforderliga anslaget, som torde givas reservationsanslags natur, syntes böra uppföras i riksstaten bland Utgifter för kapitalökning under Fonden för förslag till statsverket samt täckas av vanliga lånemedel.

Av byggnadskommitténs framställning framgår, att för budgetåret 1935/1936 erfordrades i runt tal 5,690,000 kronor, varav belöpte:

på Stockholms stad	kronor	1,550,000
» Stockholms läns landsting	»	511,000
» statsverket	»	2,119,000
» Konung Gustaf V:s jubileumsfond	»	1,010,000
varjämte genom upplåning skulle anskaffas	»	500,000
Summa kronor		5,690,000.

Departementschefen har framhållit, bland annat, att till nu förevarande ändamål torde böra anvisas dels 2,119,000 kronor av det av 1931 års riksdag beviljade beloppet, dels ock 500,000 kronor till enskilda vårdplatser vid sjukhuset, vilka belopp borde sammanföras till ett gemensamt anslag av 2,619,000 kronor. Det torde, anför departementschefen, böra ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid utfärda erforderliga föreskrifter rörande utgåendet av ifrågavarande belopp å 500,000 kronor till enskilda vårdplatser.

I en till utskottet ingiven, den 26 april 1935 dagtecknad skrivelse har härefter karolinska sjukhusets byggnadskommitté inkommit med förnyad framställning angående medelsbehovet för sjukhusets uppförande under budgetåret 1935/1936.

Berörda framställning är av i huvudsak följande lydelse:

I statsverkspropositionen till 1935 års riksdag har Kungl. Maj:t (utgifter för kapitalökning, bil. 5, punkt 4, sid. 11—17) föreslagit riksdagen att till uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,619,000 kronor, att täckas av lånemedel, varav 500,000 kronor till enskilda vårdplatser.

Detta äskande ansluter sig till en av karolinska sjukhusets byggnadskommitté i skrivelse den 24 november 1934 gjord framställning. I denna skrivelse beräknade kommittén kostnaderna för sina arbeten till och med utgången av nämnda budgetår till i runt tal 11,683,000 kronor. Därest det under våren 1935 visade sig, att någon reduktion av anslagsbehovet för nästa budgetår kunde vidtagas, uttalade kommittén sin avsikt att göra den framställning, som av omständigheterna påkallades.

I anslutning till detta uttalande har kommittén nu verkställt ny beräkning av de medel, som under nästa budgetperiod erfordras för sjukhusbyggets fortsättande.

Enligt den nya kalkylen uppgå kostnaderna för de arbeten, som beräknas vara utförda till och med utgången av budgetåret 1935/1936, till i runt tal 10,833,000 kronor eller 850,000 kronor mindre än enligt den tidigare beräkningen.

Anledningen till denna avsevärda minskning är i huvudsak att söka i det förhållandet, att uppförandet av byggnadsstommen för huvudkomplexet måste påbörjas senare än förut antagits. Härigenom har en viss förskjutning i arbetsplanen måst äga rum. I följd härav kommer slutförandet av de i ekonomikomplexet ingående tvätt- och köksbyggnadernas uppförande och utrustande med värme- och vattenledningar samt elektriska anläggningar att framflyttas till en senare tidpunkt än förut beräknats, varigenom en anslagsminskning av 675,000 kronor uppstått. Vidare hava kostnaderna för vissa arbeten å huvudkomplexet ansetts kunna upptagas till något lägre belopp.

Till kommitténs arbeten t. o. m. den 30 juni 1935 hava anvisats	5,993,169 kronor 34 öre eller i runt tal kronor	5,993,000
För budgetåret 1935/1936 bör sålunda anvisas	4,839,830 kronor 66 öre eller i runt tal »	4,840,000
			Summa kronor 10,833,000.

Beträffande radiumhemmet beräknas t. o. m. den 30 juni 1936 hava utförts arbeten, som antagas komma att kosta sammanlagt 1,920,000 kronor. Av dessa kostnader beräknas — på sätt kommittén i sin föregående skrivelse anfört — på Konung Gustaf V:s jubileumsfond belöpa 1,010,000 kronor.

För anskaffande av enskilda vårdplatser vid sjukhuset, vilka kostnader skulle täckas genom lån erfordras för nästa budgetår, såsom kommittén i sin föregående beräkning angivit, ett belopp av 500,000 kronor.

Om från det för budgetåret 1935/1936 erforderliga beloppet....	4,840,000
avräknas vad som bör erläggas av Konung Gustaf V:s jubileumsfond	kronor 1,010,000
och vad som bör anskaffas för de enskilda vårdplatserna	» 500,000 1,510,000
utgör återstoden	kronor 3,330,000

det belopp, som bör anskaffas av övriga parter i sjukhusbygget, nämligen staten, Stockholms stad och Stockholms läns landsting.

Sistnämnda belopp torde böra fördelas på sådant sätt, att summorna av vad en var av de anslagsbeviljande myndigheterna därmed sammanlagt anvisat sinsemellan stå i samma proportion som de belopp, de beräknas behöva lämna till sjukhusanläggningen i dess helhet.

För budgetåret 1935/1936 erfordras i jämna tusental 4,840,000 kronor, varav belöper

på Stockholms stad	kronor 1,296,000
» på Stockholms läns landsting	» 428,000
» statsverket	» 1,606,000
» Konung Gustaf V:s jubileumsfond	» 1,010,000
» de enskilda vårdplatserna	» 500,000

tillhopa kronor 4,840,000

I statsverkspropositionen har av riksdagen äskats ett gemensamt anslag avseende såväl andelen av det av 1931 års riksdag för sjukhusbygget beviljade beloppet som ock vad som erfordras för enskilda vårdplatser.

I enlighet härmed skulle för nästkommande budgetår från statens sida behöva anvisas ett anslag av (1,606,000 + 500,000) 2,106,000 kronor eller 513,000 kronor mindre än det av Kungl. Maj:t äskade.

Under åberopande av vad sålunda anförts får kommittén värdsamt hemställa, att statsutskottet ville föreslå riksdagen att till uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m. för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 2,106,000 kronor, varav 500,000 kronor till enskilda vårdplatser å sjukhuset.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att medel för fortsättande av här förevarande byggnadsföretag anvisas för nästkommande budgetår. Mot det av karolinska sjukhusets byggnadskommitté i dess skrivelse den 26 april 1935 härför såsom erforderligt beräknade beloppet, 2,106,000 kronor eller 513,000 kronor mindre än det belopp, som vid tiden för statsverkspropositionens avlåtande kunde beräknas, har utskottet icke funnit något vara att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m.* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 2,106,000 kronor, varav 500,000 kronor till enskilda vårdplatser å sjukhuset.

5:o) Uppförande av nybyggnad för kansli och för laboratorium för byggnadsstatik m. m. vid tekniska högskolan. Kungl. Maj:t har (punkt 5, sid. 17—18) föreslagit riksdagen att till Uppförande av nybyggnad för kansli och för laboratorium för byggnadsstatik m. m. vid tekniska högskolan för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

I anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (utgifter för kapitalökning: bil. 6, punkterna 11 och 12) beviljade 1934 års riksdag (skrivelse nr 304) till uppförande och inredning av byggnad, inrymmande lokaler för tekniska högskolans kansli samt dess laboratorier för byggnadsstatik och svetsningsteknik m. m., i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företedda ritningar och kostnadsförslag, dock med sådan ändring, som föranleddes av riksdagens uttalande om förläggning till byggnaden av laboratoriet för svetsningsteknik, ett belopp av 494,600 kronor samt anvisade därav för budgetåret 1934/1935 såsom reservationsanslag 394,600 kronor att utgå av lånemedel.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, att återstoden, 100,000 kronor, av det av 1934 års riksdag till förevarande ändamål beviljade beloppet skulle anvisas för nästkommande budgetår.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att byggnadsföretaget beräknas vara slutfört före utgången av år 1935.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av nybyggnad för kansli och för laboratorium för byggnadsstatik m. m. vid tekniska högskolan* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 100,000 kronor.

Utskottet.

6:o) Värmeledning i rektors- och lärarbostäder vid småskoleseminariet i Lycksele. Kungl. Maj:t har (punkt 6, sid. 18—19) föreslagit riksdagen att till Värmeledning i rektors- och lärarbostäder vid småskoleseminariet i Lycksele för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 16,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att rektor vid småskoleseminariet i Lycksele i en i ärendet gjord framställning anfört, bland annat, att uppvärmningsanordningarna i seminariets bostadshus nu måste anses föråldrade, att hyresgästerna i lärarbostaden ständigt under köldperioder klagade över omöjligheten att på ett tillfredsställande sätt uppvärma lägenheterna och över drag samt att temperaturen i rektorsbostaden under köldperioder icke kunde höjas till mer än + 16 grader.

Departementschefen har för egen del anfört, bland annat, att det syntes ofrånkomligt, att ifrågavarande bostadslägenheter sattes i ett för bostadsändamål tjänligare skick.

Frågan om den statliga småskoleseminarieorganisationens framtida omfattning befinner sig för närvarande under utredning genom 1932 års seminariesakkunniga. Med hänsyn härtill har utskottet icke kunnat undgå att känna en viss tvekan rörande lämpligheten av att, innan resultatet av berörda utredning föreligger och hunnit underställas riksdagens prövning, beslut fattas rörande här förevarande arbeten. Av utredningen i ärendet finner utskottet emellertid framgå, att de nuvarande uppvärmningsanordningarna i här förevarande byggnader äro synnerligen underhaltiga, rent av hälsovådliga, och att en förbättring av desamma torde vara ofrånkomlig, vilken lokalernas framtida användning än må bliva. På grund härav har utskottet funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts här föreliggande förslag. De företedda kostnadsberäkningarna hava icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Värmeledning i rektors- och lärarbostäder vid småskoleseminariet i Lycksele* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 16,000 kronor.

7:o) Utvidgning av rektorsbostaden vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte. Kungl. Maj:t har (punkt 7, sid. 19—20) föreslagit riksdagen att till Utvidgning av rektorsbostaden vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte för budgetåret 1935/1936 anvisa ett reservationsanslag av 5,700 kronor.

Den nuvarande rektorsbostaden vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte omfattar tre rum och kök jämte en mindre jungfrukammare samt dessutom ett mindre, i annan våning beläget gästrum. Av statsrådsprotokollet framgår, att rektorsbostaden anses vara beräknad för ogift innehavare av rektorsbefattningen och icke, såsom nu är fallet, för innehavare med familj.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att å rektorsbostadens vind skulle inredas två rum jämte tambur m. m. Rektorsbostaden skulle därigenom få ungefär samma storlek som rektorsbostäderna vid hantverksskolan i Växjö för blinda kvinnor och vid hantverksskolan i Kristinehamn för blinda män.

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under hänvisning till den i ärendet föreliggande utredningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utvidgning av rektorsbostaden vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag* av 5,700 kronor.

I fråga om sättet för beredande av täckning m. m. beträffande de i detta utlåtande omförmälda anslag kommer utskottet att framdeles avgiva yttrande.

Stockholm den 17 maj 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Olof Olsson*, *Johansson* i Fredrikslund, *Bergqvist*, *Nilsson* i Gränebo, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Borell*, *Wallis*, *Gustafsson* i Benestad, *Bergström* och *Petrén*, samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Magnusson* i Skövde, *Jansson*, *Törnkvist* i Karlskrona, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Höör, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Holmdahl*, *Danielsson* och *Svedberg*.